

**POLITECHNIKA
BYDGOSKA**

Wydział Rolnictwa i Biotechnologii

Karta przedmiotu Kształtowanie środowiska

1. Informacje podstawowe

Kierunek studiów rolnictwo	Cykl kształcenia (nabór) 2024/25	
Specjalność -	Kod przedmiotu 04RON.DI2C.0581.24	
Jednostka zarządzająca kierunkiem studiów Wydział Rolnictwa i Biotechnologii	Języki wykładowe polski	
Poziom studiów drugiego stopnia (mgr inż.)	Obligatoryjność Obowiązkowy	
Profil studiów Profil ogólnoakademicki	Blok zajęciowy Przedmioty kierunkowe	
Forma studiów studia niestacjonarne		
Wymagania wstępne	Brak wymagań.	
Przedmioty wprowadzające	Brak wymagań.	
Koordinator	Roman Rolbiecki	
Okres Semestr 2	Forma i godziny zajęć • Wykład: 16, Egzamin • Ćwiczenia laboratoryjne: 24, Zaliczenie na ocenę	Liczba punktów ECTS 6

2. Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Opis efektów uczenia się	Odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się	Odniesienie do charakterystyk PRK
Wiedza:			

Kod	Opis efektów uczenia się	Odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się	Odniesienie do charakterystyk PRK
W1	Ma wiedzę na temat elementów środowiska, relacji człowiek-środowisko, potrzeb i zakresu rekultywacji terenów zdegradowanych, prawidłowego gospodarowania na użytkach rolnych, modelu funkcjonalno-przestrzennego systemu przyrodniczego oraz strategii ochrony i kształtowania środowiska	ROL_O2_K_W06	P7S_WG P7S_WG_inż
W2	Posiada podstawową wiedzę z zakresu użytkowania i eksploatacji systemów wodno-melioracyjnych i urządzeń technicznych stosowanych w ograniczaniu zagrożeń środowiska rolniczego	ROL_O2_K_W09	P7S_WG P7S_WG_inż
Umiejętności:			
U1	Potrafi zaplanować i zrealizować proste rozwiązania odnawiające zdegradowane elementy środowiska	ROL_O2_K_U05	P7S_UW P7S_UO P7S_UW_inż
U2	Ma umiejętności do prac projektowych i wykonawczych z zakresu systemów i technologii kształtowania i ochrony krajobrazu	ROL_O2_K_U06	P7S_UW P7S_UU P7S_UW_inż
Kompetencje społeczne:			
K1	Ma przekonanie o potrzebie działalności rolniczej i rozumie konieczność kształtowania środowiska wykazując gotowość do podejmowania zadań	ROL_O2_K_K04	P7S_KR

3. Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Formy zajęć	Efekty uczenia się dla przedmiotu
1.	<p>Definicje i podstawowe pojęcia związane z kształtowaniem środowiska. Rozwój ochrony oraz kształtowania środowiska i krajobrazu. Elementy środowiska i ocena jego stanu. Relacje człowiek – środowisko. Zasoby wodne świata i Polski. Stan i możliwości wykorzystywania zasobów wodnych w Polsce. Zapory wodne i ich rola w kształtowaniu środowiska. Kształtowanie stosunków wodnych na terenach nadmiernie uwilgotnionych. Sposoby regulowania stosunków wodnych na terenach nadmiernie uwilgotnionych. Sposoby regulowania stosunków wodnych w warunkach niedoborów wodnych. Nawodnienia napowierzchniowe. Zastosowanie mikronawodnień w uprawie roślin. Rola małej retencji w kształtowaniu zasobów wodnych środowiska. Zbiorniki wodne naturalne i sztuczne, planowanie i budowa stawów, źródła zasilania stawów. Eksploatacja i utrzymanie zbiorników z zakresu małej retencji. Ochrona użytków rolnych przed erozją. Renaturyzacja oraz rekultywacja zdegradowanych elementów środowiska. Rewitalizacja terenów pokopalnianych, przemysłowych i miejskich, jako działania naprawcze w kształtowaniu krajobrazu.</p>	Wykład	W1, W2
2.	<p>Ocena potrzeb wykonania systemów regulujących - obliczenia wybranych wskaźników. Regulowanie stosunków wodnych na terenach nadmiernie uwilgotnionych rowami otwartymi - projektowanie przekroju poprzecznego rowu. Gospodarowanie wodą w warunkach niedoborów wodnych - sposoby określania potrzeb i niedoborów wodnych roślin. Obliczanie przepływów charakterystycznych na potrzeby projektowania małych zbiorników wodnych (stawów). Obliczanie objętości spływu powierzchniowego docierającego do zbiornika wodnego (stawu). Obliczanie objętości wody dopływającej z systemu drenarskiego do zbiornika (stawu). Obliczanie osiadania powierzchni torfowiska według różnych formuł (Ostromęckiego, Panadiadi, Segeberga). Określanie przepływów dyspozycyjnych - tylko do nawodnień - w małych ciekach.</p>	Ćwiczenia laboratoryjne	U1, U2, K1

4. Metody prowadzenia zajęć, weryfikacji efektów uczenia się i warunki zaliczenia

Forma zajęć	
-------------	--

Wykład	Metody prowadzenia zajęć:	
	Wykład	
	Metody (sposoby) weryfikacji:	Udział:
	Test	100%
	Warunki zaliczenia przedmiotu:	
Uzyskanie co najmniej 51% punktów potwierdzających osiągnięcie każdego z efektów uczenia		
Ćwiczenia laboratoryjne	Metody prowadzenia zajęć:	
	Ćwiczenia laboratoryjne	
	Metody (sposoby) weryfikacji:	Udział:
	Test	100%
	Warunki zaliczenia przedmiotu:	
Wymagana obecność na co najmniej 80% zajęć ćwiczeniowych. Uzyskanie co najmniej 51% punktów potwierdzających osiągnięcie każdego z efektów uczenia.		

Efekt uczenia się dla przedmiotu	Metody (sposoby) weryfikacji
	Test
W1	x
W2	x
U1	x
U2	x
K1	x

5. Literatura

Literatura podstawowa

1. -Żakowicz S., Hewelke P., Gnatowski T., 2009: Podstawy infrastruktury technicznej w przestrzeni rolniczej. Wyd. SGGW w Warszawie.
2. - Pływaczyk A., Kowalczyk T., 2007. Gospodarowanie wodą w krajobrazie. Wyd. Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu.
3. - Korelski K., Gawroński K., Magiera-Braś G., 1998. Ochrona i kształtowanie środowiska. Wyd. Akademii Rolniczej w Krakowie.
4. - Bieszczad S., Sobota J. 1999. Zagrożenia, ochrona i kształtowanie środowiska przyrodniczo-rolniczego. Wyd. AR we Wrocławiu.

Literatura uzupełniająca

1. - Dubel K. 1996. Ochrona i kształtowanie środowiska. Oficyna Wyd. MAKAGO, Bytom.
2. - Stępczak K. 1999. Ochrona i kształtowanie środowiska. WSiP.

6. Nakład pracy studenta - bilans godzin i punktów ECTS

Aktywność studenta		Obciążenie studenta Liczba godzin
Zajęcia prowadzone z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego lub innych osób prowadzących zajęcia	Wykład	16
	Ćwiczenia laboratoryjne	24
Praca własna studenta	Konsultacje	30
	Przygotowanie do zajęć	25
	Studiowanie literatury	25
	Przygotowanie do egzaminu	30
	Przygotowanie do zaliczenia	30
Łączny nakład pracy studenta		180
Liczba punktów ECTS		6

* Godzina (dydaktyczna) oznacza 45 minut